

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Παραγωγή & διαχείριση πληροφορίας στο ψηφιακό περιβάλλον

Ενότητα: Η αξιοπιστία της πληροφορίας στο
διαδίκτυο

Σταμάτης Πουλακιδάκος

Σχολή ΟΠΕ

Τμήμα ΕΜΜΕ

Το Διαδίκτυο 1

- Το διαδίκτυο επιτρέπει τη σύνθεση διαφορετικών ειδών πληροφορίας
- Καθιστά τους αποστολείς παραλήπτες, τους παραγωγούς καταναλωτές, τους εξουσιάζοντες εξουσιαζόμενους
- Ο «εκδημοκρατισμός» της επικοινωνίας αποτελεί τόσο μια ποσοτική όσο και ποιοτική μεταβολή

Το Διαδίκτυο 2

- Ποσοτικά, η πρόσβαση πλέον προσφέρεται σε κάθε δρώντα- είτε αυτός είναι μεμονωμένο άτομο (ενήλικο και ανήλικο), είτε είναι συλλογική οντότητα (κυβερνητικές υπηρεσίες, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, κοινωνικά κινήματα κλπ.)
- Ποιοτικά, όλοι οι προαναφερθέντες συμμετέχοντες στη διαδικασία της επικοινωνίας εξισώνονται στην ανταλλαγή μηνυμάτων

Το Διαδίκτυο 3

- Τα νέα μέσα ορίζουν ένα διασπασμένο, διαφοροποιημένο, εξατομικευμένο ακροατήριο το οποίο, μολονότι μαζικό ως αριθμός, δεν αποτελεί πλέον μαζικό κοινό με όρους ομοιογένειας και ταυτοχρονίας των μηνυμάτων που λαμβάνει
- Οι χρήστες του διαδικτύου έχουν περισσότερες επιλογές σε σχέση με αυτές που είχαν με τα πιο παραδοσιακά μέσα
- Το κοινό στόχος πλέον τείνει να διαλέγει τα μηνύματά του, βαθαίνοντας έτσι το διαχωρισμό του, και ενδυναμώνοντας παράλληλα την ατομική σχέση μεταξύ του πομπού και του δέκτη, εμβαθύνοντας τη διάσπαση του «μαζικού»

Περιεχόμενο στο Διαδίκτυο

- Το θέμα του περιεχομένου- και ειδικότερα του ενημερωτικού περιεχομένου στο διαδίκτυο- σχετίζεται άμεσα και με την αξιοπιστία του διαδικτύου τόσο ως μέσου γενικά, όσο και ως μέσου ενημέρωσης ειδικά
- Ορισμένες μελέτες υποδεικνύουν ότι το διαδίκτυο έχει αναδειχθεί στην πλέον αξιόπιστη πηγή νέων και πληροφόρησης, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι οι χρήστες του διαδικτύου εμπιστεύονται λίγα πράγματα από όσα βρίσκουν εντός του
- Η αξιοπιστία δεν είναι μια ιδιότητα που υπάρχει αποκλειστικά εγγενώς στο μέσο, αλλά μία κρίση που διενεργείται κυρίως από τους ίδιους τους χρήστες, εξαρτώμενη εν πολλοίς και από τη συχνότητα και τους λόγους για τους οποίους οι χρήστες επισκέπτονται συγκεκριμένες ιστοσελίδες
- Μια σειρά ερευνών καταλήγουν σε «αντιφατικά» αποτελέσματα όσον αφορά το βαθμό αξιοπιστίας του διαδικτύου

Αξιοπιστία 1

- Η λογική αυτή φέρνει στο προσκήνιο μια σχετικά ισχυρή σύνδεση της αξιοπιστίας του διαδικτύου με το παράδειγμα των χρήσεων και ικανοποιήσεων, σύμφωνα με το οποίο το κοινό χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των μέσων με ενεργητικό τρόπο ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του.
- Εξ άλλου, ακόμα και στο βαθμό που δομικά χαρακτηριστικά των ιστοσελίδων συμβάλλουν στο βαθμό αξιοπιστίας του διαδικτύου (σχεδιασμός, ύπαρξη φιλικού γραφικού περιβάλλοντος, υπερσύνδεσμοι με άλλες ιστοσελίδες), αυτά εν τέλει κρίνονται κυρίως από τους ίδιους τους χρήστες μέσω της επισκεψιμότητας των ιστοσελίδων και των θετικών κριτικών και συστάσεων προς άλλους διαδικτυακούς χρήστες

Αξιοπιστία 2

- Η εξίσωση όλων των συμμετεχόντων στην επικοινωνιακή διαδικασία εντός του διαδικτύου, ανεξαρτήτως της εξωδιαδικτυακής τους ιδιότητας, διευκολύνει την προπαγανδιστική επικοινωνία, καθώς η εξακρίβωση της πραγματικής ταυτότητας της πηγής εκ μέρους του χρήστη καθίσταται πολύ δύσκολη (έως και αδύνατη)
- Για παράδειγμα, είναι πολύ δύσκολο να εξακριβώσει ο απλός χρήστης αν πίσω από κάποια ιστοσελίδα επαγγελματία γιατρού, ή ακόμα και οργάνωσης, υπάρχει όντως αυτό που παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα, ή κάποιος τρίτος που δεν έχει οποιαδήποτε σχέση ή δικαιοδοσία να εκφράζει δημόσια απόψεις επί συγκεκριμένων θεμάτων. Η αναξιόπιστη πληροφορία είναι από τα μεγαλύτερα προβλήματα της κοινωνίας της πληροφορίας

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Δρ. Σταμάτης Πουλακιδάκος 2014. Σταμάτης Πουλακιδάκος. «Παραγωγή & διαχείριση πληροφορίας στο ψηφιακό περιβάλλον». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/MEDIA103/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

